

Zöldmező Utcai Óvoda, Általános Iskola, Fejlesztő Nevelés-Oktatást Végző Iskola,
Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola, Kollégium és
Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény

8360 Keszthely, Zöldmező u. 2.
Tel./fax: 83/312-597; www.zoldmezo.hu

TANTÁRGYI KIMENETEK, MINIMUMKÖVETELMÉNYEK A FELSŐ TAGOZATON

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

5. osztály	6. osztály	7. osztály	8. osztály
<ul style="list-style-type: none"> • A tanuló társalgásban részt tud venni. • Képes a közlés kifejező és tájékoztató funkciójával élni. • Képes meggyőzni, érvelni, kérdezni, véleményt elfogadni. • Az olvasást az információszerzéshez és átadáshoz felhasználja. • Képes könyvtárhasználatra, megadott szempontok alapján. • Lényegkiemelésre, tartalom rövid visszaadására képes (esetleg tanári kérdések alapján). • Olvasható, áttekinthető írásművek készítésére képes, megadott 	<ul style="list-style-type: none"> • A tanuló társalgásban részt tud venni. Képes a közlés kifejező és tájékoztató funkciójával élni. Képes meggyőzni, érvelni, kérdezni, véleményt elfogadni. Az olvasást az információszerzéshez és átadáshoz felhasználja. Képes könyvtárhasználatra, megadott szempontok alapján. Lényegkiemelésre, tartalom rövid visszaadására képes (esetleg tanári kérdések alapján). Olvasható, áttekinthető írásművek készítésére képes, megadott szempontok alapján. • Tudja az írást kommunikációs célokra használni. Szavakat átalakít, csoportosít, szóösszetételeket 	<ul style="list-style-type: none"> • A tanuló képes az olvasott művek mondanivalóját megfogalmazni, képes az olvasottak időrendi, történeti átlátására, összefoglalására. • (Arany János: A szegény jobbágy, A fülemile) Képes különböző műfajú szöveg élményt nyújtó olvasására. Képes hangulati szempontú szövegelemzésre. • A tanulás céljából tud lényegyet kiemelni, vázlatot készíteni segítséggel. (Arany János: Toldi vagy Móricz: Légy jó mindhalálig) • Rendelkezik ismeretekkel a tanult írók, költők életéről. • (Arany János, vagy Móricz Zsigmond) 	<ul style="list-style-type: none"> • A 8. osztály végén a tanuló rendelkezik ismeretekkel a felvilágosodás korának, a XIX.-XX. század irodalmának és korunk íróinak, költőinek életéről (pl.: Csokonai, Kölcsey, Vörösmarty, Petőfi, Arany, Jókai, és a Nyugat alkotói). Az olvasás útján szerzett ismereteiről írásban is öt-hat mondatban számot ad. • A verseket, prózákat (ezek részleteit) és más, különböző műfajú szövegeket kontaktustartás mellett értelmezve, a (helyes) ritmus, hanglejtés és hangsúlyok alkalmazásával elmondja, bemutatja, képes az élményt nyújtó olvasásra. Szöveghűen felmondja a tanult verseket,

<p>szempontok alapján. Tudja az írást kommunikációs célokra használni.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Szavakat átalakít, csoportosít, szóösszetételeket alkot, használ saját gondolatainak kifejezése érdekében. • A tanult szószerkezeteket felismeri, gyűjti, csoportosítja. • Az ABC rend, a magánhangzók, mássalhangzók, elválasztás szabályait biztonságosan használja. • Pedagógiai irányítással és kérdőszavak segítségével felismeri a főnév, a melléknév, a számnév és az ige fajtáit. Igeragozásnál alkalmazza a személyes névmásokat. • Képes hiányos és bővített mondatot alkotni, átalakítani a közlés szándékához igazítva. • A kijelölt memoriterek (Kányádi Sándor: Még süt a nap, A tízparancsolat, Petőfi Sándor: Anyám tyúkja), szöveghűen, megfelelő hangsúllyal elmondja. 	<p>alkot, használ saját gondolatainak kifejezése érdekében.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kérdőszavak segítségével felismeri a főnév, a melléknév, a számnév és az ige fajtáit. Igeragozásnál alkalmazza a személyes névmásokat. A tanult szószerkezeteket felismeri, gyűjti, csoportosítja. Képes hiányos és bővített mondatot alkotni, átalakítani a közlés szándékához igazítva. • A kijelölt memoriterek szöveghűen, megfelelő hangsúllyal elmondja. (Petőfi Sándor: Nemzeti dal) Tanult irodalmi művek tartalmát ismeri, a szereplőket, helyszínt azonosítja. (Petőfi Sándor: János vitéz, Egy estém otthon, Nemzeti dal, Szülőföldemen, Reszket a bokor, mert..., Pató Pál úr, Gárdonyi Géza: Egri csillagok) Irodalmi alkotások esetében tud összehasonlítani, értelmezni, elemezni. Líra, epika, dráma fogalmát ismeri, tud ennek megfelelően csoportosítást végezni. 	<ul style="list-style-type: none"> • Olvasás útján szerzett ismereteiről írásban is <i>öt-hat mondatban</i> számot ad. Képes beszélgetni egy-egy irodalmi alkotásról. (Móricz: Légy jó mindhalálig, vagy Arany: Toldi) • Az olvasottakban felismeri az ok-okozati összefüggéseket, logikai kapcsolatokat, cselekvések következményeit. • Ismerje a szófaji csoportokat, és jellemzőik alapján kategorizálni tudja. (ige, főnév, melléknév, számnév, személyes névmás) A tanuló szavakból mondatokat alkot, képes logikai összefüggésben fogalmazni, alkalmazza a tanult mondatfajtákat. (kijelentő, kérdő, felkiáltó, felszólító, óhajtó) • A tanult nyelvtani szabályokat alkalmazza önálló írása során. • Igyekszik rendezett külalakú, olvasható írásműveket készíteni. • 	<p>versrészleteket. (Csokonai: A Reményhez, Kölcsey: Himnusz (részlet), Arany: A walesi bárdok (részlet), Juhász Gyula: Milyen volt..., Ady: Őrizem a szemed..., József Attila: Tiszta szívvel)</p> <ul style="list-style-type: none"> • A tanuló képes a megismert művek, továbbá a kötelező olvasmányok (Móricz Zsigmond: Légy jó mindhalálig, Nyulász Péter: Helka) mondanivalóját megfogalmazni, valamint az olvasottakat időrendben, történetben átlátni, összefoglalni, azokban felismeri az ok-okozati összefüggéseket, logikai kapcsolatokat, cselekvések következményeit. Az irodalmi alkotásokról beszélgetni lehet vele. Képes a hangulati szempontú szövegelemzésre. A tanulás céljából tud lényegyet kiemelni, vázlatot készíteni. • A gyermek a tanult nyelvtani szabályokat alkalmazza önálló írása során. (magánhangzók illeszkedése, hasonulás, összeolvadás, rövidülés, kivetés, összetett szavak, írásmódosulás, elválasztás,
--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Tanult irodalmi művek tartalmát ismeri, a szereplőket, helyszínt azonosítja. (Mesék, mondák, Bibliai történetek, Gárdonyi Géza, Molnár Ferenc elbeszélések, Molnár Ferenc Vuk c. regényét és A Pál utcai fiúk c. regényét,) • Irodalmi alkotások esetében tud összehasonlítani, értelmezni, elemezni. • Líra, epika, dráma fogalmát ismeri, tud ennek megfelelően csoportosítást végezni. 			<p>rövidítések kétféle írása, írásjelek használata stb.) Szövegalkotáskor az alkalomhoz és a helyzethez igazodik. Az írást céljainak elérése érdekében használja, igyekszik rendezett külalakú, olvasható írásműveket készíteni. Fogalmazásában, szóhasználatában, beszédében egyéni stílusa alakulóban van.</p>
--	--	--	--

MATEMATIKA

5. osztály	6. osztály	7. osztály	8. osztály
<ul style="list-style-type: none"> • Elemek halmazokba rendezése két szempont szerint. • Adott tulajdonságú részhalmaz előállítás alaphalmazon. • Közös tulajdonságok felismerése, metszet előállítás. • Egyszerű állítások, tagadások megfogalmazása. 	<ul style="list-style-type: none"> • Elemek halmazokba rendezése két szempont szerint (alaphalmaz, részhalmaz, metszethalmaz fogalmának ismerete) • Adott tulajdonságú részhalmaz előállítás alaphalmazon • Közös tulajdonságok felismerése, metszet előállítás • Egyszerű állítások, tagadások megfogalmazása 	<ul style="list-style-type: none"> • Elemek több szempont szerinti rendezése a halmazábrák különböző részeibe. • Állandó és váltakozó különbségű sorozatok folytatása felismert szabály alapján, sorozatok kiegészítése. • Állítások igazságának eldöntése. • Minél több (összes) lehetőség előállítás kombinatorikus feladatokban. 	<ul style="list-style-type: none"> • Az évfolyam célja a tanulók felkészítése az önálló életvitelre, munkavégzésre, az egyéni képességeikhez igazodó továbbtanulásra, a társadalmi beilleszkedés elősegítésére. • A 8. osztály végére a tanuló a gondolkodási módszerek, halmazok, matematikai logika, kombinatorika témakörben elsajátítja az elemek több szempont szerinti rendezését a halmazábrák különböző

<ul style="list-style-type: none"> • Logikai kifejezések pontos használata. • Minél több lehetőség előállítása kombinatorikus feladatokban. • Biztos számfogalom 100-as számkörben. • Jártasság 1 000-es számkörben. • A törtszámok és a negatív számok ismerete. (tájékozódás szintjén) • A szorzó- és bennfoglaló táblák tudása (szükség esetén táblázat segítségével). • A tanult írásbeli műveletek megoldása (írásbeli összeadás, kivonás, szorzás egyjegyűvel, írásbeli osztás) (szükség esetén számológéppel). • Egyszerű szöveges feladatok önálló megoldása. • Testek és síkidomok egy és több szempontú csoportosítása a tanult tulajdonságok alapján. • Mennyiségek ki-és megmérése, szabvány mértékegységek és a közöttük lévő váltószámok ismerete. 	<ul style="list-style-type: none"> • Logikai kifejezések pontos használata („és”, „nem”, „egyik sem”, „minden”, „van olyan”, „van, amelyik nem”) • Minél több lehetőség előállítása kombinatorikus feladatokban • Biztos számfogalom 100-as és 1 000-es számkörben • Jártasság a 10 000-es számkörben (szám neve, alaki-, helyi-, valódi érték; egyes, tízes, száz, ezres, tízezres fogalmak helyes használata) • Műveletek lényegének ismerete, megoldásának menete • A törtszámok és a negatív számok ismerete (számláló, nevező és törtvonal felismerése, tört megnevezése, törtrészek megjelenítése rajzzal és számmal; negatív és pozitív szám fogalma, helyük a számegyenesen, előjelek felismerése) • A szorzó- és bennfoglaló táblák tudása (szükség esetén táblázat segítségével) • A tanult írásbeli műveletek megoldása (szükség esetén számológéppel) 	<ul style="list-style-type: none"> • Biztos számfogalom 1000-es és 10 000-es számkörben jártasság. • Pénzhasználat, ki, befizetés, és felváltás. • A törtszámok és a negatív számok ismerete. • Szorzó- és bennfoglaló táblák ismerete (szükség esetén táblázat segítségével). • A tanult írásbeli műveletek megoldása (szükség esetén számológéppel). • Műveletek közös törtekkel és tizedes törtekkel. • Egyszerű szöveges feladatok megoldása (szükség esetén segítséggel). • Testek, síkidomok egy és több szempont szerinti csoportosítása. (lapok élek, csúcsok) • Nagyítás, kicsinyítés összehasonlítás, azonosság, és különbség megfogalmazása. • Háromszögek, négyszögek megnevezése. (hegyes, derék, tompa, homorúsög) Henger és kúp tulajdonságainak ismerete. • Mértékegységek közötti összefüggések megállapítása gyakorlati mérések alapján. Mértékváltások 	<p>részeibe. Állításokat és tagadásokat tud megfogalmazni a halmazábrákról, és képes az állítások igazságának eldöntésére. A logikai kifejezéseket pontosan használja, a kombinatorikus feladatokban egyre több lehetőség előállítására képes.</p> <ul style="list-style-type: none"> • A számelmélet és algebra témakörében biztos számfogalma alakul ki 10 000-es és 100 000-es számkörben, valamint jártasságot szerez a 1 000 000-s számkörben is. (Viszonyítás, számok helye a számsorban, számok tulajdonságai, bontás, helyi értékek, stb.) • A törtszámok és a negatív számok körében a tanuló ismerete bővül, elmélyül, valamint kiegészül a tizedes törtekkel kapcsolatos tudással. (tizedes törtek írása-olvasása, helyi érték táblázatba illesztése, sorba rendezése, stb.) A tanuló képessé válik különböző műveletek elvégzésére a közös törtek és a tizedes törtek világában. (összeadás-kivonás, szorzás-osztás egész számmal, valamint tört
--	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • A téglalap és a négyzet kerületének mérése, számítása; területének mérése lefedéssel. • Szerkesztések: szögek és szakaszok rajzolása, másolása, felezése; párhuzamos-, merőleges egyenesek szerkesztése, téglalap- és négyzet rajzolása. • Racionális számok összehasonlítása, összefüggések felfedezése, szabály megfogalmazása. • Sorozatok folytatása a felismert szabály alapján. • Adatok leolvasása táblázatból, koordináta-rendszer adatpárjainak leolvasása, lejegyzése. • Adatok táblázatba beírása a felismert szabály alapján, ábrázolásuk koordináta-rendszerben. • Statisztikai adatok lejegyzése, ábrázolása egyszerűbb esetekben. • Valószínűségi játékokban az esetek lejegyzése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Egyszerű szöveges feladatok önálló megoldása • Testek és síkidomok egy és több szempontú csoportosítása a tanult tulajdonságok alapján (négyzet, téglalap, kör, háromszög felismerése, tulajdonságaik megnevezése – oldalak, csúcsok, lapok, élek, átlók, szimmetria tengelyek száma) • Síkidomok tükörképe, egybevágóság, hasonlóság felismerése • Szabvány mértékegységek és a közöttük lévő váltószámok ismerete, egyszerűbb átváltások • A téglalap és a négyzet kerületének mérése, számítása; területének mérése lefedéssel • Szerkesztések: szögek és szakaszok rajzolása, másolása, felezése; párhuzamos-, merőleges egyenesek szerkesztése, téglalap- és négyzet rajzolása • Racionális számok összehasonlítása, összefüggések felfedezése, szabály megfogalmazása • Sorozatok folytatása a felismert szabály alapján 	<p>következtetéssel. (idő, hosszúság)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Négyzet és téglalap kerület, területének számítása.(megadott képlet alapján) 	<p>számmal, stb.) A szorzó- és bennfoglaló táblák ismeretének megszilárdítása elengedhetetlen (szükség esetén táblázat segítségével) a tanult írásbeli műveletek megoldásához (Összeadás, kivonás 1 000 000-s számkörben, négyjegyű számok szorzása két- és háromjegyű szorzóval, öt- és hatjegyű számok osztása egyjegyű osztóval)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Az évfolyam végére a tanuló képessé válik az egyszerű és összetett szöveges feladatok megoldására (szükség esetén segítséggel). Értelmezi a feladatot, adatokat gyűjt és lejegyzí azokat, az összefüggéseket megállapítja, és a megoldást művelettel fejezi ki. A feladat kiszámítása után megfogalmazza a választ. • A geometriában a tanuló képessé válik a testek, síkidomok egy és több szempont szerinti csoportosítására, valamint a speciális háromszögek, négyszögek megnevezésére.(trapéz,
--	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Adatok leolvasása táblázatból, koordináta-rendszer adatpárjainak leolvasása, lejegyzése • Adatok táblázatba beírása a felismert szabály alapján, ábrázolásuk koordináta-rendszerben • Statisztikai adatok lejegyzése, ábrázolása egyszerűbb esetekben • Valószínűségi játékokban az esetek lejegyzése (biztos, lehetetlen, lehetséges fogalmak helyes használata) 		<p>paralelogramma, deltoid, rombusz)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Szerkesztési ismeretei bővülnek, a szerkesztőeszközöket egyre pontosabban használja, tiszta, áttekinthető munkát készít. Tud szakaszokat, szögeket szerkeszteni (60°, 30°, 90°, 45°), szögeket felezni; négyzetet és téglalapot szerkeszteni megadott méretekből és háromszöget szerkeszteni három oldalból, két oldalból és a közbezárt szögből, valamint egy oldalból és a rajta fekvő két szögből. A négyzet és a téglalap területét magabiztosan számolja ki. Ismeri a henger és kúp tulajdonságait, képes a kocka és téglatest felszínének kiszámítására, térfogatának megállapítására. • A tanuló a mértékváltásokat következtetéssel állapítja meg, mértékváltásokat végez a különböző mértékegységek között, már tizedestörtekkel is. • A 8. osztály végére a tanuló felismeri az összefüggéseket konkrét mennyiségek, természetes számok,
--	--	--	---

			<p>egységtörtek, geometriai alakzatok, mértékegységek között, ezeket megfogalmazza viszonzszavakkal, és kifejezi matematikai jelekkel is.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Képesé válik az állandó és váltakozó különbségű sorozatok szabályát felismerni, és a felismert szabály alapján a sorozatokat kiegészíteni, folytatni. • A függvények témakörében a tanuló adatokat tud leolvasni táblázatból, beírni a táblázatba a felismert szabály szerint, valamint értelmezi és lejegyzi a koordináta-rendszer adatpárjait, illetve abban adatokat ábrázol. • Statisztikai adatokat képes leolvasni diagramokról, táblázatokból, valamint egyszerűbb eseteket ábrázolni is tud az említett módokon. • Valószínűségi játékokban, kísérletekben lejegyzi az eseteket, megfigyeli azok gyakoriságát, használja a valószínűségi fogalmakat (biztos, lehetetlen, lehet, de nem biztos)
--	--	--	---

ÉNEK-ZENE

5. osztály	6. osztály	7. osztály	8. osztály
<ul style="list-style-type: none"> • A kulturált, esztétikus közös és egyéni éneklés megőrzése. • Az éneklési kedv és énekbátorság szinten maradása. • Új ismeretek szerzése a tanult dalok kapcsán (tartalom, hangulat, szerkezet). • Dalcsokor összeállítása, kedvenc dalok választása. • Képesség hallás utáni daltanulásra, esetenként kottából történő daltanulással kiegészítve. • Kánonéneklés tanári segítséggel. • A zenei kreativitás, zenei fantázia fejlődése. • Törekvés a zene belső lényegének megértésére. • Ritmikai-dallami ismereteik bővülése, megszilárdulása. • Fokozott önállóság a különféle kották használatában. • A zenei hallás, a zenei memória, a zenei figyelem, 	<ul style="list-style-type: none"> • A kulturált, esztétikus közös és egyéni éneklés megőrzése, kifejező éneklés • Az éneklési kedv és énekbátorság szinten tartása egyéni- és párosénekléssel • Új ismeretek szerzése a tanult dalok kapcsán (tartalom, hangulat, szerkezet) • Dalcsokor összeállítása ünnepkörhöz kapcsolódóan (szüreti dalok, karácsonyi dalok, katonadalok, anyák napja) • Képesség hallás utáni daltanulásra, esetenként kottából történő daltanulással kiegészítve • Kánonéneklés tanári segítséggel • A zenei kreativitás, zenei fantázia fejlődése • Törekvés a zene belső lényegének megértésére • Ritmikai-dallami ismereteik bővülése, megszilárdulása (ritmus felismerése és visszaadása, megnevezése) • Fokozott önállóság a különféle kották 	<ul style="list-style-type: none"> • A kulturált, esztétikus közös és egyéni éneklés megőrzése. • Az éneklési kedv és énekbátorság szinten maradása. • Ismeretek szerzése a tanult dalok kapcsán (tartalom, hangulat, szerkezet). • Dalcsokor összeállítása, kedvenc dalok választása. • Hallás utáni daltanulás, esetenként kottából történő daltanulással kiegészítve. • Kánonéneklés tanári segítséggel. • A zenei kreativitás, zenei fantázia fejlődése. • Aktív részvétel a rögtönzésekben, gyakorlatokban. • Törekvés a zene belső lényegének megértésére. • Önállóságra törekvés a ritmusértékek használata és lejegyzése terén. • Biztonságos tájékozódás a vonalrendszerben, dallamok írása, olvasása, másolása fokozott önállósággal. • Népdalok elemzése, jelölése. • A többször hallgatott zenei részletek felismerése, elemzése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Az ének-zene tantárgy fő szerepe a 8. évfolyamban az örömteli éneklési kedv megőrzésében, az éneklési kedv és énekbátorság szinten maradásában, a kulturált, esztétikus közös és egyéni éneklés anyagának gyarapításában, a nemzeti zenekultúra értékeinek megbecsültetésében jelentkezik. A tanulók ismeretek szereznek a tanult dalok kapcsán (tartalom, hangulat, szerkezet), dalcsokrot állíthatnak össze a kedvenc dalokból. • Hallás után sajátítanak el régi és új stílusú népdalokat, népies műdalokat, más népek dalait és ballagási dalokat. Tanári segítséggel kánon énekelnek, és törekednek a rögtönzésekben, gyakorlatokban való aktív részvételre, valamint a zene belső lényegének megértésére. • A zenei kreativitásuk, fantáziájuk, ízlésük és esztétikai érzékük fejlődik. Képesek a zenei élmény

<p>a belső hallás, a muzikalitás fejlődése.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Részvétel a tanult népdalok elemzésében. • Képesség ismeretek összekapcsolására az énekzenei, valamint az irodalmi, történelmi, földrajzi tanulmányok egy-egy témakörében. • A többször hallott hangok, hangzások felismerése. • A meghallgatott hangszerek, kórusok hangjának, hangzásának felismerése. • Zenei részletek irányított figyelmű hallgatása. • Ismeretek szerzése zenetörténeti korokról, zenei műfajokról, zeneszerzők életéről, munkásságáról. • Nyitottság a zenei élmények befogadására. 	<p>használatában, szolmizációs hangok neve és sorrendje</p> <ul style="list-style-type: none"> • A zenei hallás, a zenei memória, a zenei figyelem, a belső hallás, a muzikalitás fejlődése • Részvétel a tanult népdalok elemzésében • Képesség ismeretek összekapcsolására az énekzenei, valamint az irodalmi, történelmi, földrajzi tanulmányok egy-egy témakörében • A többször hallott hangok, hangzások felismerése • A meghallgatott hangszerek, kórusok hangjának, hangzásának felismerése (vonós- és fúvós hangszerek) • Zenei részletek irányított figyelmű hallgatása • Ismeretek szerzése zenetörténeti korokról, zenei műfajokról, zeneszerzők életéről, munkásságáról (Haydn, Kodály, Bartók) • Nyitottság a zenei élmények befogadására 	<ul style="list-style-type: none"> • A szülőföld zenéjének ismerete, érdeklődés a szülőföld, a lakóhely zenei értékei iránt. • Ismerkedés korunk zenei irányzataival (jazz, populáris és alkalmazott zenék). • Képesség a zenei élmény átélésére. • Érzelmek, hangulatok megfigyelése, azok kifejezése különféle formákban. Az esztétikai érzék, a zenei ízlés fejlődése. • Képesség kapcsolatok találására a meghallgatott zenei példák, valamint tanulmányaik, olvasmányaik, filmélményeik között. 	<p>átélésére, az érzelmek, hangulatok megfigyelésére, azok kifejezésére különféle formákban.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Biztonságos tájékozódni a vonalrendszerben, a dallamok írása, olvasása, másolása fokozott önállósággal valósul meg. Önállóságra törekednek a ritmusértékek használata és lejegyzése terén. • Felismerik és elemzik a többször hallgatott zenei részleteket, ismerik a szülőföld zenéit, érdeklődnek a lakóhely zenei értékei iránt. • Korunk zenei irányzataival tisztában vannak (jazz, populáris és alkalmazott zenék) és fel tudják fedezni a kapcsolatokat a meghallgatott zenei példák, valamint tanulmányaik, olvasmányaik, filmélményeik között.
--	--	---	--

VIZUÁLIS KULTÚRA

5. osztály	6. osztály	7. osztály	8. osztály
<p>A tanuló képes</p> <ul style="list-style-type: none"> • egyenletes foltot satírozással létrehozni, • művészi alkotásokon tónushatásokat észrevenni, • ismeretek szerzésére tapasztalati úton a mértani testekről, • felismerhető képet készíteni, • emberalak szoborszerű megjelenítésére, • műalkotásokhoz érzelmeket asszociálni, • emlékezetből egyszerű rajzot készíteni, • tudatos színkeverésre temperával, vízfestékekkel, • formát ábrázolni (megközelítő hasonlósággal), • vázlagszerű ábrát készíteni, • egyszerű alaprajzot értelmezni, • tervszerű alkotást létrehozni • funkció szerint csoportosítani közvetlen környezete tárgyait, 	<ul style="list-style-type: none"> • A tanuló képes • egyenletes foltot satírozással létrehozni, • ismeretek szerzésére tapasztalati úton a mértani testekről, • felismerhető képet készíteni • emlékezetből egyszerű rajzot készíteni, • tudatos színkeverésre temperával, vízfestékekkel, • formát ábrázolni (megközelítő hasonlósággal), • vázlagszerű ábrát készíteni, • egyszerű alaprajzot értelmezni, • funkció szerint csoportosítani közvetlen környezete tárgyait, (természetes, épített) • törekedni munkája igényes kivitelezésére, • tárgyat készíteni az általa választott technikával. • Különböző tárgyalakotási technikákat ismer. (fonás, agyagozás, szövés, papírhajtogatás, vágás) 	<ul style="list-style-type: none"> • A tanuló képes • a művészet kifejező eszközeinek felismerésére: színhatás, fények sík, térábrázolás, szimmetria, aszimmetria • ritmikus, szimmetrikus képet komponálni, • egyszerű makettet készíteni, • tér és mozdulatábrázolásra. • vizuális és verbális kommunikáció megfeleltetésére, • irodalmi alkotás művészet eszközeivel való megjelenítése, illusztrálása. (Arany:Toldi) • egyszerű, élmény utáni alkotás létrehozására szabadon • szabad képalkotó önkifejezésre, érzelemvilága harmonizálása érdekében, • zenei élmény vizuális kifejezésére • egyszerű formák látványszerű ábrázolására, • egyszerű használati és dísz tárgy tervezésére és megalkotására, 	<ul style="list-style-type: none"> • A 8. évfolyam végére a tanulók jártasságot szereznek összetettebb tárgyak készítésében, és különböző kézműves technikák alapfogásaiban (kerámia, ékszerkészítés, szövés, papírmunkák) Képesse válnak műalkotások kompozíciós elemeinek célzott megfigyelésére, ritmikus, szimmetrikus kép komponálására és egyszerű makettek készítésére. Meg tudnak nevezni legalább két híres magyar képzőművészt. Létre tudnak hozni egy egyszerű, élmény utáni alkotást valamilyen választott technikával, és ki tudják fejezni érzelmeiket, műélményeiket szabad képalkotás révén. Megtanulják látványszerűen ábrázolni az egyszerű formákat, megterveznek és kiviteleznek egyszerű plakátokat, használati – és dísz tárgyakat. Törekednek a közvetlen környezet

<ul style="list-style-type: none"> • törekedni munkája igényes kivitelezésére, • tárgyat készíteni az általa választott technikával. • lényeg megragadás kiemelés a képalkotás folyamatában. 		<ul style="list-style-type: none"> • közvetlen környezet esztétikumának, rendjének fenntartására, • kritikával szemlélni a reklámokat, • 	<p>esztétikumának, rendjének fenntartására.</p> <ul style="list-style-type: none"> • A mozgóképkultúra és médiaismeret témakörében megtanulják a mozgóképes közlésmód elemi értelmezését, a reklámok kritikus szemlélését, és a személyiségépítő műsorok kiválogatását. Ismereteket szereznek az internet veszélyeiről, ügyelnek saját biztonságukra, személyes adataik védelmére.
---	--	---	---

TECHNIKA ÉS TERVEZÉS

5. osztály	6. osztály	7. osztály	8. osztály
<ul style="list-style-type: none"> • Ápolt, kulturált megjelenés, következetes és rendszeres testápolás. A test változásainak érzékelése, a pubertáskornak megfelelő higiéniai szokások bevezetése. Milyen tisztálkodási teendők vannak naponta, hetente és ritkábban? Nevezzen meg higiéniaival kapcsolatos termékeket (hajápolás, körömápolás, szájhigiénia, bőrápolás). 	<ul style="list-style-type: none"> • Az élelmiszerek ismerete és csoportosítása az egészséges táplálkozás megvalósítása és az étkezési zavarok elkerülése érdekében. Az egészséges életmód érdekében szükséges tennivalók körének bővítése (helyes táplálkozás, mozgás, káros szenvedélyektől mentes életmód). • A tanuló életkorának és képességeinek megfelelően legyenek ismereteik, 	<ul style="list-style-type: none"> • Ápolt, kulturált megjelenés, következetes és rendszeres testápolás. Milyen tisztálkodási teendők vannak naponta, hetente és ritkábban? Nevezzen meg higiéniaival kapcsolatos termékeket (hajápolás, körömápolás, szájhigiénia, bőrápolás). • Tájékozódás térképen, közlekedési jelzések felismerése és alkalmazása. Gyakoribb közlekedési táblák felismerése. 	<ul style="list-style-type: none"> • A 8. évfolyam végére a tanulók önállósodnak a személyes teendők elvégzésében (pl.: napi tevékenységek, szolgáltatások igénybevétele, fodrász, bőrápolás, kozmetikai szerek, sminkelés, körömápolás), törekednek a túlzások elkerülésére, az ápolt, kulturált megjelenésre, a következetes és rendszeres testápolásra. • Megtanulnak tájékozódni az alaprajzokon, térképeken,

<ul style="list-style-type: none"> • Az élelmiszerek ismerete és csoportosítása az egészséges táplálkozás megvalósítása és az étkezési zavarok elkerülése érdekében. Az egészséges életmód érdekében szükséges tennivalók körének bővítése: káros szenvedélyek elkerülése, rendszeres testmozgás, lelki harmónia fontossága, stressz kezelése. • Önállósulás a gyalogos és közösségi közlekedésben, a kerékpáros közlekedés szabályainak elsajátítása. Gyakoribb közlekedési táblák felismerése. • Új anyagok és újabb technikák megismerése a tárgyak alakításához, modellek készítéséhez. 	<p>alkalmazzák az energiatakarékosságról, takarékoságról, és a szelektív hulladékgyűjtésről szerzett ismereteket. A gazdálkodással és pénzhhasználattal kapcsolatos fogalmak megismerése (egyszerű költségvetés tervezése).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ésszerű, tudatos vásárlói, gazdálkodói gondolkodás megalapozása. Vásárlás során a blokkot értelmezni tudja. 	<ul style="list-style-type: none"> • Menetrend használata. Közlekedéssel kapcsolatos tájékoztatás figyelemmel kísérése. Tájékozódás a menetrendben interneten, útvonal megtervezése Zalaegerszegre busszal, vonattal. Jegy- és bérletvásárlás menete. • Működő modellek készítése irányítással fém, csavarozós készlet segítségével. 	<p>felismerik, alkalmazzák és betartják a közlekedési jelzéseket, szabályokat, megismerik településük közlekedési viszonyait. Figyelemmel kísérik a közlekedéssel kapcsolatos tájékoztatásokat és egyre nagyobb biztonsággal használják a menetrendeket, valamint kiválasztják a legcélszerűbb közlekedési útvonalat.</p> <ul style="list-style-type: none"> • A modellezés témakörében elsajátítják, gyakorolják az általánosan használt egyszerű gépek, berendezések, működő modellek készítését, megfigyelését (csengő, elemlámpa, izzó). A tanév végén már képesek a háztartási gépek balesetmentes, szakszerű használatára, továbbá a világításra, a fűtésre, a vízhasználatra szolgáló eszközök megfigyelésével felismerik a háztartási eszközök apró hibáit (csöpögő csap, WC-tartály, festékhiba, szobanövény átültetése) és ezeket irányítás mellett megjavítják. Változatos
--	---	--	--

			<p>anyagokból és építőanyagokból makettet készítenek.</p> <ul style="list-style-type: none"> • A háztartás és a gazdálkodás terén ismeretekre tesznek szert a vásárlással, a szolgáltatások igénybevételével kapcsolatos fogyasztóvédelmi szabályokról. Képesé válnak mérlegelni a vásárlás során a lényeges körülményeket (Szavatossági idő, kezelés, fogyaszthatóság, tárolás módja). Ismereteket szereznek a háztartási pénzgazdálkodásról és a felelős pénzkezelésről, megterveznek bevételt és kiadást fiktív és valós adatokkal is. Tanulmányozzák és értelmezik a közüzemi számlákat, betekintést nyernek a készpénz és a bankkártya használatába, a megtakarítások, kölcsönök világába. • Az évfolyam hangsúlyos feladata a szakmák, és az azokhoz szükséges képességek, tevékenységek, eszközök minél szélesebb körű megismertetése, a pályaválasztás során felmerülő szempontok és teendők megismerése és mérlegelése a helyes döntés érdekében. Önismereti
--	--	--	---

			foglalkozások keretében feltérképezzük a tanulók szívesen végzett tevékenységeit, érdeklődés irányát. Irányítással már összeállítanak egy egyszerű önéletrajzot, valamint segítséggel kitöltik a jelentkezési lapot is.
--	--	--	---

TESTNEVELÉS

5. osztály	6. osztály	7. osztály	8. osztály
<p>A tanuló képes</p> <ul style="list-style-type: none"> Összetett mozgások, 4-8 ütemű tornagyakorlatok végrehajtására: <p>Bukfenc előre-hátra, gyertya állás, tarkóállás, tigris bukfenc előre, mérleg állás.</p> <ul style="list-style-type: none"> A testnevelés szak szavainak értésére (passzív szókinccs szintjén) és adekvát mozgásos válaszokra: <p>Tudja értelmezni és felvenni a pozíciót a gimnasztikai feladatok soroknál, különböző kiinduló helyzeteket.</p> <p>Pl.: Zárt állás karok oldalsó mély-oldalsó-közép- tartásban. Terpesz állás karok oldalsó középtartásban.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ÉRTAK: A tanuló képes Nagyság szerint sorakozni: <p>Tanári utasításra képes ill. képesek nagyság szerinti növekvő sorrendben beállni torna sorba.</p> <ul style="list-style-type: none"> Vezényszóra különböző sorakozási gyakorlatokat elvégezni: <p>Tanári utasításra képes legyen a tanuló ill. tanulók sorakozni nagyság szerint, fiúk lányok külön nem keverve, 1-s oszlopban, 2-s oszlopban, 1 soros vonalban, jobbra át balra át végre tudja hajtani.</p> <ul style="list-style-type: none"> Felismerni és reprodukálni a különböző egyszerű 	<p>A tanuló képes</p> <ul style="list-style-type: none"> Menet- és ütemtartásra Hosszú távú, egyenletes futásra Két-három mozgáselem összekapcsolására A tanult sportágak mozgását, szabályait alkalmazni A testnevelés tantárgy szakszavait értelmezni és végrehajtani A kamaszkori személyi higiénéről elemi tájékozottság. Relaxációs módszerek alkalmazásával a feszültségek önálló szabályozása. A sportot az életébe beépíteni 	<p>A tanuló képes</p> <ul style="list-style-type: none"> Menet- és ütemtartásra Hosszú távú, egyenletes futásra Két-három mozgáselem összekapcsolására A tanult sportágak mozgását, szabályait alkalmazni A testnevelés tantárgy szakszavait értelmezni és végrehajtani A kamaszkori személyi higiénéről elemi tájékozottság. Relaxációs módszerek alkalmazásával a feszültségek önálló szabályozása. A sportot az életébe beépíteni

<ul style="list-style-type: none"> • Erőfeszítésre és kitartásra saját szintje szerint: <p>Fekvőtámasz, Négyütemű fekvőtámasz, Plank, kitartó futás 3 percig, Felülés, Lábemelés,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gyors futásra, magas- és távolugrás megkísérlésére: <p>Helyes technika elsajátítása és az azzal való mozgulusor kivitelezése.</p> <ul style="list-style-type: none"> • A labda átvételére és átadására: <p>Foci-Kosár-Kézi-labda játékokban a labda átvétele lekezelése és tovább passzolása.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Higiénias ismereteinek rutinszerű alkalmazására: <p>Utcai ruháról átöltözés testnevelés felszerelésbe, óra után kéz- és arcmosás szappanos vízzel.</p> <p>Váltócipő használata.</p> <ul style="list-style-type: none"> • A kerékpár magabiztos használata, főbb részeinek műszaki ismerete: <p>Fel tudja ismerni a bicikli főbb alkatrészeit mint például kerék, váz, fék, váltó, lámpa, pedál.</p>	<p>alapmozgásokat, járás módokat:</p> <p>Testnevelő utasításai alapján meg tudja különböztetni a séta, futás, lassú futás, gyors futás, törpe járás, óriás járás, lábujjhegyen- és sarkon-járas.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Egyszerűbb testhelyzeteket utánozni: <p>Zárt állás, terpeszállás, hason fekvés, háton fekvés, alapállás.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Segítséggel bordásfalra függeszkedni: <p>Képes legyen a tanuló a bordásfal bármely fokáról függeni képességeihez mérten 5-10 másodpercig, úgy, hogy a lába nem érheti a talajt és nem akaszthatja be a fokok közé, csak a karjával tartja magát, tanári segítséggel.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gimnasztikai gyakorlatokat leutánozni: <p>Tanár bemutatása alapján képes legyen a diák leutánozni egy egyszerű bemelegítő gimnasztikai feladatsort.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Légzését szabályozni: <p>Végre tudja hajtani az orron szívjuk a levegőt és a szájon fújjuk ki a levegőt feladatot.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Egykezes alsó és felső dobással célba dobni: <p>Különböző méretű, tapintású labdákkal kell kosár-kézi-gumi-</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 8-10 gyakorlattal önálló bemelegítés végrehajtása. • Törekvés a játékelemek (technikai, taktikai elemek) pontos, eredményes végrehajtására és tudatos kontrollálására. • A helyes testtartás, a koordinált mozgás és az erőközlés összhangjának jelenléte a torna jellegű mozgásokban. • 	<ul style="list-style-type: none"> • 8-10 gyakorlattal önálló bemelegítés végrehajtása. • Törekvés a játékelemek (technikai, taktikai elemek) pontos, eredményes végrehajtására és tudatos kontrollálására. • A helyes testtartás, a koordinált mozgás és az erőközlés összhangjának jelenléte a torna jellegű mozgásokban. •
--	---	---	---

	<p>kis-foci-röp- labda célba dobni, a megadott technikával karikába, fordított zsámolyba, svéd szekrénybe, kosárlabda gyűrűre, foci kapuba.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lábbal irányt tartva labdát vezetni (mindkét lábbal), cél felé elrúgni: <p>Tanuló képes más típusú labdákkal foci- és gumi- labdákkal bójákkal kijelölt pályán mindkét lábbal labdát vezetni, a végén kapuba találni.</p> <p>A tanuló képes</p> <ul style="list-style-type: none"> - Összetett mozgások, 4-8 ütemű tornagyakorlatok végrehajtására: <p>Bukfenc előre-hátra, gyertya állás, tarkóállás, tigris bukfenc előre, mérleg állás.</p> <ul style="list-style-type: none"> - A testnevelés szak szavainak értésére (passzív szókinccs szintjén) és adekvát mozgásos válaszokra: <p>Tudja értelmezni és felvenni a pozíciót a gimnasztikai feladatok soroknál, különböző kiinduló helyzeteket.</p> <p>Pl.: Zárt állás karok oldalsó mély-oldalsó-közép- tartásban.</p> <p>Terpesz állás karok oldalsó középtartásban.</p>		
--	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - Erőfeszítésre és kitartásra saját szintje szerint: <p>Fekvőtámasz, négyütemű fekvőtámasz, plank, kitartó futás 3 percig, Felülés, Lábemelés.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gyors futásra, magas- és távolugrás megkísérlésére: <p>Helyes technika elsajátítása és az azzal való mozdulatsor kivitelezése.</p> <ul style="list-style-type: none"> - A labda átvételére és átadására: <p>Foci-Kosár-Kézi-labda játékokban a labda átvétele lekezelése és tovább passzolása.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Higiénias ismereteinek rutinszerű alkalmazására: <p>Utcai ruháról átöltözés testnevelés felszerelésbe, óra után kéz- és arcmosás szappanos vízzel. Váltócipő használata.</p> <ul style="list-style-type: none"> - A kerékpár magabiztos használata, főbb részeinek műszaki ismerete: <p>Fel tudja ismerni a bicikli főbb alkatrészeit, mint például kerék, váz, fék, váltó, lámpa, pedál.</p>		
--	---	--	--

ETIKA

5. osztály	6. osztály	7. osztály	8. osztály
<ul style="list-style-type: none"> • A tanuló tisztában van az egészség megőrzésének jelentőségével, és tudja, hogy maga is felelős 	<ul style="list-style-type: none"> • Elfogadja a sajátjától eltérő véleményeket, szokásokat és kulturális, illetve vallási hagyományokat. Érzékeli, hogy a 	<ul style="list-style-type: none"> • A tanuló megérti, hogy az ember egyszerre biológiai és gondolkodó lény, aki alkalmas tanulásra és mások megértésére. 	<ul style="list-style-type: none"> • Életkorának és mentális képességének megfelelő szinten tudja, hogy minden döntés

<p>ezért. Tudatában van annak, hogy az emberek sokfélék, és elfogadja a testi és lelki vonásokban megnyilvánuló sokszínűséget. Képességeinek tükrében gondolkodik saját személyiségjegyein, törekszik vélekedéseinek és tetteinek utólagos értékelésére.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gondolkodik rajta, hogy mit tekint értéknek; tudja, hogy ez befolyásolja a döntéseit, és hogy időnként választania kell még a számára fontos értékek között is. • Képes különféle szintű kapcsolatok kialakítására és ápolására; rendelkezik a konfliktusok kezelésének és az elkövetett hibák kijavításának néhány, a gyakorlatban jól használható technikájával. Fontos számára a közösséghez való tartozás érzése; képes elfogadni a közösségi normákat. 	<p>társadalom tagjai különféle körülmények között élnek, képes együttérzést mutatni az elesettek iránt, és lehetőségéhez mértén szerepet vállal a rászorulóknak segítségében. Megbecsüli a neki nyújtott segítséget.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tisztában van azzal, hogy az emberi tevékenység hatással van a környezet állapotára, és törekszik rá, hogy életvitelével minél kevésbé károsítsa a természetet. Ismeri a modern technika legfontosabb előnyeit és hátrányait. Tisztában van vele, hogy a reklámok a nézők befolyásolására törekcszenek. 	<ul style="list-style-type: none"> • Életkorának és képességeinek megfelelő szinten ismeri önmagát. Nyitott más kultúrák értékeinek megismerésére és befogadására. Képességeinek megfelelő szinten elképzei saját jövőjét; tudja, hogy céljai eléréséért erőfeszítéseket kell tennie. • Életkorának és mentális képességének megfelelő szinten tudja, hogy minden döntés szabadsága egyúttal felelősséggel is jár. 	<p>szabadsága egyúttal felelősséggel is jár.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ismeretei vannak a függőséget okozó szokások súlyos következményeiről. Irányítás mellett ismereteket szerez a közvetlen környezetében jelenlevő hagyományokról, az emberi- és a társas kapcsolatok természetéről, az erkölcsről, a világvallásokról, a kereszténység európai hagyományairól. • Képes megkülönböztetni a helyes és helytelen emberi cselekedeteket. A tisztelet, szeretet, megbecsülés fogalmáról elképzeésekkel rendelkezik, melyet saját segítőkész magatartásával támaszt alá.
---	--	--	--

TÖRTÉNELEM

5. osztály	6. osztály	7. osztály	8. osztály
<ul style="list-style-type: none"> • A tanuló meg tudja különböztetni a történelem 	<p>A tanuló meg tudja különböztetni a történelem forrásait, példákat is tud</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A tanuló kezelni tudja a kiemelkedő történelmi személyiségekről gyűjtött életrajzi adatokat. Ismeri a reformkor 	<ul style="list-style-type: none"> • A tanuló kezelni tudja a kiemelkedő történelmi személyiségekről gyűjtött életrajzi adatokat. (Rákosi

<p>forrásait, példákat is tud kapcsolni hozzá.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ismeri a történelmi időszámítás egységeit. • Alapvető szinten tájékozódik a történelmi térképen. • Az időszalagon felismeri a tárgyalta történelmi időszakokat, évszámokat, kapcsol hozzá tanult ismereteket. Időrendbe helyezi a tanult eseményeket időszalagon, időtoronyon. • Az adott tematikai egység tárgyalta témaköreiben – képességeinek megfelelően – írásban és/vagy szóban számot ad a tanult elemi történelmi ismereteiről. (őskor, ókori Kelet, ókori Görögország, ókori Róma, középkor, honfoglalás, Árpád-házi királyok) • Különbséget tesz a különböző történelmi korok, valamint a magyar és a világtörténelem eseményei között. Ismeri a világtörténelem tanult fordulópontjait; a magyar történelmi tudáskanon legfontosabb sarokpontjait – évszámok, események, uralkodók tükrében. 	<p>kapcsolni hozzá. Ismeri a történelmi időszámítás egységeit. Alapvető szinten tájékozódik a történelmi térképen.</p> <p>Az időszalagon felismeri a tárgyalta történelmi időszakokat, évszámokat (1000, 1222, 1241-1242, 1301, 1456, 1526, 1703-1711, 1849. március 15, 1867) kapcsol hozzá tanult ismereteket (Árpád- házi királyok: I. István, I. László, Könyves Kálmán, II. András, IV. Béla uralkodása, Vegyes-házi királyok: I. Károly, Nagy Lajos, Luxemburgi Zsigmond, a Hunyadiak élete, a törökök Magyarországon, a Rákóczi-szabadságharc, a felvilágosodás kora, a reformkortól a kiegyezésig). Időrendbe helyezi a tanult eseményeket időszalagon, időtoronyon. Az adott tematikai egység tárgyalta témaköreiben – képességeinek megfelelően – írásban és/vagy szóban számot ad a tanult elemi történelmi ismereteiről. Különbséget tesz a különböző történelmi korok, valamint a magyar és a világtörténelem eseményei között. Ok-okozati összefüggéseket tanári irányítás mellett föl ismer.</p>	<p>haladó politikusainak nevét, képről felismeri, és törekvéseikről néhány mondatban beszámol. (Széchenyi, Kossuth, Deák)</p> <ul style="list-style-type: none"> • A reformkor eseményei között történelmi összefüggéseket szempontsor szerint föl ismer tanári irányítás mellett. • Összefüggéseket tud említeni a világtörténelem és hazánk történelmének eseményei között. (Francia forradalom hatása Európára) • A nemzeti alpműveltséghez tartozó évszámokhoz történelmi ismereteket kapcsol. (Időszalagon tájékozódik.) • Néhány történelmi tárgyú verset, elbeszélést, regényt ismer. (Petőfi: Talpra Magyar) • Felismeri Budapest történelmileg nevezetes épületeit. • (Nemzeti Múzeum, Lánchíd, Parlament, Hősök tere) • Gazdasági, társadalmi változásokra példát tud mondani. (Gazdasági világválság, Forradalmak, I.-II. világháború, Trianoni békeszerződés, 56-os események) • Németország világhatalmi törekvések. 	<p>Mátyás, Nagy Imre, Kádár János)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Összefüggéseket tud említeni a világtörténelem és hazánk történelmének eseményei között. (A második világháborút lezáró békék nemzetközi és hazai hatásai, Az ENSZ, NATO létrejötte Magyarország csatlakozása, Az Európai Unió létrejötte) • A nemzeti alpműveltséghez tartozó évszámokhoz történelmi ismereteket kapcsol. (A második világháború lezárása, Az ENSZ, NATO létrejötte, Magyarország csatlakozása, Varsói Szerződés, hidegháború, Az 1956-os forradalom fontosabb eseményei, Rendszerváltás) • Az adott tematikai egység tárgyalta témaköreiben – képességeinek megfelelően – írásban és/vagy szóban számot ad a tanult elemi történelmi ismereteiről. • Gazdasági, társadalmi változásokra példát tud mondani. • Néhány történelmi tárgyú verset, elbeszélést, regényt ismer. Magyarországhoz,
---	---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • A magyar koronázási ékszereket megnevezi. • A megismert mondák, legendák, rövid történetek tartalmát segítséggel elmondja. • Megkülönbözteti a történetek mesés és valóságos eseményeit. A történelmi hősökkel érzelmileg képes azonosulni. Ok-okozati összefüggéseket tanári irányítás mellett fölismer. 		<ul style="list-style-type: none"> • Magyarországhoz, hazánk történelmi személyiségeihez pozitív attitűddel viszonyul.(Horthy Miklós) A tanult ismeretekhez kapcsolódó dokumentumanyagot képességei szerint értelmezi. (Holokauszt, Anna Frank naplója) Egyszerű összefüggéseket fölismer, azokból következtetéseket képes levonni. 	<p>hazánk történelmi személyiségeihez pozitív attitűddel viszonyul.</p> <ul style="list-style-type: none"> • A tanult ismeretekhez kapcsolódó dokumentumanyagot képességei szerint értelmezi. • Egyszerű összefüggéseket fölismer, azokból következtetéseket képes levonni. • A történelem műveltségterülethez kapcsolódó eszközöket, tantárgyi segédleteket a jártasság szintjén tudja alkalmazni.
---	--	--	--

DIGITÁLIS KULTÚRA

5. osztály	6. osztály	7. osztály	. osztály
<ul style="list-style-type: none"> • A számítógép perifériáinak ismerete, a billentyűzet és az egér tanult funkcióinak használata. (hardver, szoftver, beviteli eszközök, kiviteli eszközök, Billentyűzet felosztása, billentyűtípusok. Vezérlő billentyűk megismerése: a Backspace és a Delete, Esc, Enter Jelentésmódosító 	<p>A számítógép perifériáinak ismerete, a billentyűzet és az egér tanult funkcióinak használata. Alapszintű „kommunikálás” a számítógéppel. Szabálykövető magatartás. Egyszerű, rajzos, szöveges WORD dokumentum lehetőleg önálló, ha szükséges, egyéni segítségadással megvalósuló</p>	<p>A számítógép főbb perifériás egységeinek használata önállóan vagy segítséggel, funkcióik ismerete.</p> <p>A számítógép és a mobilkommunikációs eszközök fontosabb alkalmazási területeinek és jelentőségüknek ismerete a mai társadalomban. E-mail fiók használata, e-kréta felületének ismerete, facebook jelentősége online kapcsolattartásra.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A számítógép főbb perifériás egységeinek használata önállóan vagy segítséggel, funkcióik ismerete. (Számítógéphez csatlakoztatható perifériás eszközök működtetése. Mikrofon, hangszóró/fülhallgató, kamera, nyomtató, szkennel, projektor, Perifériák csoportosítása.

<p>billentyűk megismerése: a Shift és a Caps Lock.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alapszintű „kommunikálás” a számítógéppel. • Szabálykövető magatartás. • Egyszerű, rajzos, szöveges dokumentum lehetőleg önálló, ha szükséges, egyéni segítségadással megvalósuló elkészítése. (Paint: alakzatok rajzolása, kitöltés színnel, radír alkalmazása, színválasztás, Szövegszerkesztés Wordben: betűtípus, betűméret, betűszín, aláhúzás, szövegigazítás balra, középre, jobbra, képek beszúrása) • Információforrás irányított keresése a neten, a közhasznú információforrások megtalálása és felhasználása a mindennapi életben. (Kulcsszavak keresése, Keresőprogramok használata, Keresés adatbázisokban {online lexikonok, képadatbázisok}, képkeresés, menetrend használata, útvonaltervezés) • A hétköznapi algoritmusok értelmezése, alkalmazásuk. 	<p>elkészítése /betűtípus, betűméret, szövegszerkesztés/. Információforrás irányított keresése a neten (tájékozódás a Volán menetrendben), a közhasznú információforrások megtalálása és felhasználása a mindennapi életben. A hétköznapi algoritmusok értelmezése, alkalmazásuk. Felvetett egyszerű problémákra a megoldás módszerének kiválasztása tanári segítséggel. Algoritmikus képesség egyéni haladáshoz képest elvárt megerősödése, a grafikai kifejezőképesség önállósulása. Több, gyermekeknek szóló weboldal és program ismerete, a gyermekek számára készült honlapok használata önállóan vagy tanári segítséggel. Tájékozódás az ABC betűrendben a könyvespolcon, a könyvtárban segítséggel, szerző vagy cím alapján könyv kiválasztása a katalógusból – segítséggel. Tartalomjegyzék használata – segítséggel.</p>	<p>Tapasztalatok az informatikai eszközök és információhordozók használatában. Fontos adatok kinyomtatása, több helyen tárolása, pendrive sérülékenysége.</p> <p>A net célirányos használata. Az információforrások etikus használata. Szociális médiában a megosztások, posztolások, kommentelések etikája. A program- és adatvédelem szabályainak betartása. Biztonságos jelszavak létrehozása, alkalmazása, védelme.</p> <p>Többféle formázást tartalmazó, szöveges, rajzos, táblázatos dokumentumok elkészítése.</p> <p>Adatok táblázatos, diagramos, grafikonos megjelenítésének értelmezése.</p> <p>Képesség céltudatos információszerzésre. Iskolai feladathoz dokumentum kiválasztása segítséggel, majd egyre önállóan.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Fájlformátum fogalma, fájl típusok. Tömörítés fogalma, célja, fajtái. • Háttértárak megismerése. CD, DVD, pendrive, memóriakártya, merevlemez, SSD) • A számítógép és a mobilkommunikációs eszközök fontosabb alkalmazási területeinek és jelentőségüknek ismerete a mai társadalomban. • A net célirányos használata. (Kulcsszavak keresése, Keresőprogramok használata, Keresés adatbázisokban {online lexikonok, képadatbázisok}, képkeresés, menetrend használata, útvonaltervezés) • A program- és adatvédelem szabályainak betartása. • Tapasztalatok az informatikai eszközök és információhordozók használatában. • Az információforrások etikus használata. (Netikett alapjai, csevegés szabályai, hozzászólás, véleménynyilvánítás, kommentek, Az e-mailezés netikettje)
--	---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • Felvetett egyszerű problémákra a megoldás módszerének kiválasztása tanári segítséggel. • Algoritmikus képesség egyéni haladáshoz képest elvárt megerősödése, a grafikai kifejezőképesség önállósulása. • Több, gyermekeknek szóló weboldal és program ismerete, a gyermekek számára készült honlapok használata önállóan vagy tanári segítséggel. (Okosdoboz) • Tájékozódás az ABC betűrendben a könyvespolcon, a könyvtárban segítséggel, szerző vagy cím alapján könyv kiválasztása a katalógusból – segítséggel. Tartalomjegyzék használata – segítséggel. Az olvasottakról beszámoló – kérdések alapján. 	<p>Az olvasottakról beszámoló – kérdések alapján.</p>		<ul style="list-style-type: none"> • A számítógép-kezelés alapjainak elsajátítása. • Többféle formázást tartalmazó, szöveges, rajzos, táblázatos dokumentumok elkészítése. • Adatok táblázatos, diagramos, grafikonos megjelenítésének értelmezése. (Táblázat létrehozása. Táblázatkezelés alapfogalmainak megismerése egyszerű példákon. Diagramok, grafikonok megismerése, adatok leolvasása.) • Információfeldolgozási képesség gyakorlati hasznosságának belátása. • Testi és lelki egészség megóvása érdekében a függőség megelőzése, a net veszélyeinek elhárítása. • A számítógép egyre biztosabb, önálló kezelése. • Iskolai algoritmusok értelmezése, minél önállóbb alkalmazása. • Algoritmizáló képesség megerősödése, önállósulása. • Grafikai kifejezőképesség önállósulása. • Képesség céltudatos információszerzésre. • Iskolai feladathoz dokumentum kiválasztása
---	---	--	--

			<p>segítséggel, majd egyre önállóan.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tárgy- és névmutató használata. • Beszámoló a szerzett információról – kérdések segítségével. • Hagyományos és elektronikus könyvtárszolgáltatások igénybevétele tanuláshoz, szórakozáshoz. • A korszerű technológiákon alapuló könyvtári ismerethordozókból, számítógépes, hálózatokból, multimédiás oktatóprogramokból történő információszerzés lehetőségének, módjának ismerete. (Virtuális tanulási környezet kezelésének megismerése, használata. pl.: E-kréta, Teams)
ANGOL			
. osztály	. osztály	7. osztály	8. osztály
-	-	<ul style="list-style-type: none"> • Ismerje a köszönési formákat és megfelelően (napszakoktól függően) tudja azokat használni. Képes legyen angol nyelven bemutatkozni és rövid kérdésekre válaszolni (lakcím,ország). A számokat 	<ul style="list-style-type: none"> • Képes legyen bemutatkozni, beszélgetést kezdeményezni használva a köszönési formákat. Tudjon rövid kérdéseket feltenni és válaszolni. Ismerje a számokat 1-100-ig. Családjáról és

		<p>ismerje és magabiztosan tudja használni 1-10-ig. Tudja elmondani telefonszámát. A színeket ismerje és tudja összekötni néhány ruhadarabbal. Képes legyen bemutatni szűkebb családját. Tudja megkülönböztetni a himnemet a nőnemtől. Ismerjen néhány iskolai felszerelést és tantárgyat. Tudja elmondani kedvenc időtöltését, ismerje fel és használja a napokat.</p>	<p>rokonairól tudjon néhány szót mondani. (Külső jellemvonás). Ismerjen és tudjon megnevezni néhány foglalkozást, munkahelyet, üzletek neveit. Az arc részeit tudja megnevezni és ismerjen néhány kifejezést, ha orvoshoz kell fordulni. Néhány fontosabb élelmiszer nevét tudja felsorolni.</p>
--	--	---	--

TERMÉSZETTUDOMÁNY

5. osztály	. osztály	7. osztály	8. osztály
<ul style="list-style-type: none"> • Tudják tapasztalataikat szóban, rajzban, írásban rögzíteni • Legyenek tapasztalataik a környezetünkben bekövetkező változásokról • Ismerjék a tanult és vizsgált anyagok jellemző tulajdonságait, tudják azokat felsorolni • Ismerjék a házi és ház körül élő állatok szerepét az ember életében Ismerjék az állatok testfelépítését 	<ul style="list-style-type: none"> • Aktív részvétel a kísérletek végzésében. • Tanult és vizsgált anyagok jellemző tulajdonságainak ismerete. • Kölcsönhatások, változások, folyamatok ismerete a mindennapi környezetben. • Egyre önállóbb tapasztalatszerzés, a tapasztalatok megfogalmazása és lejegyzése írásban és rajzban. • Ismeretek a különféle energiaforrásokról, törekvés 	<p>Alapvető ismeretek a kémiai jelenségekről, törvényszerűségekről, ezek felhasználása a gyakorlatban, a mindennapi életben, a háztartásban. Tudja a mentők, tűzoltók telefonszámát, tudjon megnevezni tűzoltási módokat. Veszélyt jelző piktogramok ismerete. Balesetvédelem a háztartási vegyszerek használatakor. Tudja megnevezni, hogy milyen szerekkel lehet vízkövet oldani, mivel lehet fertőtleníteni. Tudatos környezetvédelem és egészségvédelem, megoldások keresése a környezet- és egészségkárosítás elkerülésére.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Alapvető ismeretek a kémiai jelenségekről, törvényszerűségekről, ezek felhasználása a gyakorlatban, a mindennapi életben, a háztartásban. • Az élő és élettelen természet legfontosabb kölcsönhatásainak ismerete. • A megfigyelésekben, kísérletekben önálló, szabálykövető részvétel. (Hidrogén égésének megfigyelése, Durranógáz-próba megfigyelése. • Egyszerűbb összefüggések megértése, tapasztalatok

<ul style="list-style-type: none"> • Tudják jellemezni a tanult állatok testfelépítését, kültakaróját, életmódját, táplálkozását, szaporodását • Ismerjék a gyümölcsfák és a konyhakerti növények szerepét az ember életében • Tudják jellemezni a tanult gyümölcsfákat, konyhakerti növényeket • Tudják jellemezni a szántóföldi növényeket (búza, kukorica, napraforgó stb.) • Ismerjék az egészséges életmód kialakításának lehetőségeit • Ismerjék az elsősegélynyújtás minimális alapjait 	<p>az energiatakarékos életmódra.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Környezetünkben található egyes természeti és technikai rendszerek ismerete. • Életközösségek élő és élettelen összetevőinek megkülönböztetése, ismeretek az élőlények, az emberi test felépítéséről. • Az egészséges életmód feltételeinek ismerete. • Aktív részvétel a környezetvédő tevékenységekben. • Tájékozottság a Naprendszerrel, a bolygókról. • Térképismeret, térképhasználat. • IKT-eszközök használata. • A közvetlen földrajzi térben való tájékozódáshoz szükséges topográfiai fogalmakat a tanuló felismeri a térképen és a földgömbön. • Látja a térkép és a valóság kapcsolatát. • Ismeri a Föld alakját. • Megérti, hogy a térkép a valóság sajátos ábrázolása. • Tud tájékozódni egyszerű térkép, térképvázlat alapján. 	<p>Képesség segítségkérésre, segítségnyújtásra.</p> <p>Az élő és élettelen természet legfontosabb kölcsönhatásainak ismerete. Halmazállapotokat és azok változásait tudja megnevezni. Törekvés a tanult szakkifejezések pontos használatára. Tudja megkülönböztetni az oldódást az olvadástól, tudjon példát mondani elemekre, keverékekre és vegyületekre.</p> <p>A megfigyelésekben, kísérletekben önálló, szabálykövető részvétel. Egyszerűbb összefüggések megértése, tapasztalatok megfogalmazása szóban, vázlatkészítés. Információk egyre önállóbb gyűjtése és feldolgozása. IKT-eszközök használata.</p> <p>A tanuló tudja, hogy a víz a természetben állandó körforgásban van. Ismeri a környezetvédelem feladatát, a vízszennyezés okait és elkerülésének lehetőségeit.</p> <hr/> <p>Tudják elmondani és értelmezni a hazai nagytájak jellemzőit és az ott élő emberek életét. Mely felszínforma a legjellemzőbb az adott tájegységben, ehhez kapcsolódóan mely foglalkozások, gazdasági ágazatok az elterjedtebbek.</p>	<p>megfogalmazása szóban, vázlatkészítés.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Törekvés a tanult szakkifejezések pontos használatára. (Hőmérséklet, nyomás, kémiai reakció, gyors égés, lassú égés, egyesülés, bomlás, oxidáció, redukció, sav-lúg, szénsav, széndioxid, kénsav, kénessav, sósav, salétromsav, mészegetés, mészoldás, telített-, telítetlen oldat, tápanyag, zsírban, vízben oldódó vitamin, élvezeti szer, energiataralom, táplálékpiramis, tápanyagtáblázat) • Információk egyre önállóbb gyűjtése és feldolgozása. • IKT-eszközök használata. • Tudatos környezetvédelem és egészségvédelem, megoldások keresése a környezet- és egészségkárosítás elkerülésére. • A tanuló tudja, hogy a víz a természetben állandó körforgásban van. Ismeri a környezetvédelem feladatát, a vízszennyezés okait és elkerülésének lehetőségeit. • A tanuló ismerje a veszélyt jelző jelzéseket. • A háztartási vegyszereket tudja balesetmentesen használni.
--	--	--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Segítséggel képes műveletvégzésre a térképen, földgömbön. • Képes elemi térképolvasásra (felismerés, keresés) és szemléleti térképolvasásra. • Ismeri a történelmi és a földtörténeti időegységek időnagyságrendi és időtartambeli különbözőségét. • A tanuló megérti, hogy a Föld története sokkal régebben kezdődött, mint az emberiségé. • Tudja, hogy összefüggés van a Föld mozgásai és az időszámítás között. • Tudja, hogy a felszín folyamatos változásban van. • Ismeri a hegységképződési folyamatokat. • A fenntartható fejlődés érdekében belátja a nyersanyagok és energiahordozó-készletek végeessége miatti takarékoság szükségességét. • Az energiatakarékos magatartás szükségességét megérti, követését elfogadja. • Belátja az emberiség jövője, fennmaradása 	<p>Tudják elmondani a szomszédos országok nevét, jellemezni az adott országot térkép segítségével: mi a fővárosa, milyen felszínformák a legjellemzőbbek.</p> <p>Rendelkezzenek elemi szintű tájékozottsággal különféle méretarányú és jelrendszerű térképek olvasásában.</p> <p>Tudjon példát mondani hazai természeti értékekre.</p> <hr/> <p>Tudjon felsorolni vírusok és baktériumok által okozott betegségeket.</p> <p>Ismerje az élővilág 5 nagy országát és tudjon felsorolni a megfelelő részbe legalább 3 élőlényt.</p> <p>Tudja felsorolni az élőlények testének szerveződési szintjeit.</p> <p>Tudjon példát mondani az állatok és növények életműködéseire.</p> <p>Ábra/kép alapján tudja jellemezni az egyes növények, állatok testfelépítését, életműködéseit.</p> <p>Fel tudja sorolni az élőlényekre ható legfontosabb környezeti tényezőket.</p> <p>Fel tud sorolni legalább 3 természetvédelmi területet.</p> <p>Fel tud sorolni környezetet károsító tényezőket, miként védekezhetünk ellenük.</p> <p>Ismerje az ember helyét és szerepét az élővilágban.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ismerje a halmazállapotokat és azok változásait. • Tudja a teendőket tűz esetén. • Ismerjék az emberi test felépítését, szervrendszerit • Legyenek tájékozottak a szervrendszerek elhelyezkedéséről • Rendelkezzenek elemi ismeretekkel a szervrendszerek működéséről. • Tudják és gyakorolják a higiénés szokásokat • Ismerjék az ember egyedfejlődésének főbb szakaszait • Legyenek elemi ismereteik a korai szexualitás veszélyeiről • Ismerjék a fogamzásgátlás néhány lehetőségét • Tudják, hogy betegség esetén milyen orvoshoz kell fordulni • Legyenek elemi ismeretei a természetgyógyászatról • Ismerjék az elsősegélynyújtás alapjait. (újra élesztés, stabil oldalfekvés
--	---	--	---

	<p>szempontjából fontos problémákat: ivóvízkészletek és energiaforrások biztosítása.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ismer a földrajzi környezetre kifejtett emberi hatásokat, és azokból adódó problémákat. • Ismeri Magyarország nagytájainak átfogó természet- és gazdaságföldrajzi jellegzetességeit. • Képről megismeri lakóhelye és a főváros nevezetes épületeit. • Magyarország tipikus tájait képről szóban képes jellemezni. <p>(A tanulók a tevékenységek végzésében és a teljesítményekben az önállóság szempontjából nagy egyéni különbségeket mutathatnak.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - a fizika és a mindennapi élet kapcsolatának felismerése - a mozgás fizikai értelmezése - pontos mérések, becslések, viszonyítások - az energiamegmaradás törvényének elemi szintű megismerése - mozgásfajták felismerése - út-idő-sebesség mérése, adatok pontos lejegyzése - egyszerű számítások végzése - a tömeg-sebesség-tehetetlenség kapcsolatának felismerése, megértése - a munka értelmezése - különböző halmazállapotú anyagok nyomása - nyomáskülönbségen alapuló egyszerű háztartási gépek működése 	<ul style="list-style-type: none"> • Kontinensrészek szerint tudják megmutatni Európa országait • A megismert európai országokat tudják jellemezni • A megismert kontinenseket tudja a térképen megmutatni, természetföldrajzi szempont szerint jellemezni • Ismerje a kontinensek legjellemzőbb országait • Legyen tisztában az energiatakarékosság, szelektív hulladékgyűjtés fontosságával • Fizika: - a fizika és a mindennapi élet kapcsolatának felismerése – folyamatosan • - megfigyelések, vizsgálódások gyakorlott végrehajtása • - energiatakarékosságra törekvés erősítése • - mérőeszközök gyakorlott használata • - néhány híres magyar fizikus ismerete • - energiafajták felismerése természetes környezetükben
--	--	---	--

			<ul style="list-style-type: none"> • - energiatakarékos eljárások, eszközök • - a Naprendszer objektumai, a világűr megismerésének eszközei • - megújuló és nem megújuló energiaforrások Földünkön • - a légkör fizikai tulajdonságai, időjárási jelenségek magyarázata • •
--	--	--	---

HON- ÉS NÉPISMERET

5. osztály	. osztály	. osztály	. osztály
<p>A tanuló ismeri Magyarország nemzeti hagyományait és értékeit. Fogalmi képet alkot arról, hogy a magyar kultúra az európai művelődés szerves részét alkotja; ismeretekkel rendelkezik szűkebb és tágabb környezetének múltjáról és jelenéről.</p> <p>Nagyszülei és szülei életéről tájékozódik; képet alkot gyermek- és felnőttkorukról, különös tekintettel a régmúlt idők hétköznapijaira, ünnepnapjaira. Nevezzen meg a</p>	•	•	•

<p>ház körüli mindennapos teendőket, ruhadarabokat, ételeket. Jellemezze a paraszti ház berendezését és az udvart.</p> <p>Tudomása van közvetlen környezetének népszokásairól, azokat tiszteli és őrzi (advent, Miklós napja, vízkereszt, farsang, húsvéti locsolkodás, pünkösd, Szent Iván napja, szüreti mulatság).</p> <p>Honfoglalás korabeli életről vannak ismeretei: jurta, táltos szavak értelmezése. Ismeretekkel rendelkezik a történelmi Magyarország területén élő honfitársaink múltjáról és jelenéről; a magyarlakta területeken élő közösségek értékteremtő munkájáról.</p> <p>A magyar kultúra és tudomány világban elfoglalt helyéről alapvető ismeretekkel rendelkezik, a nemzetközi hírnevet szerző művészek és tudósok közül néhányat megnevez, munkásságuk iránt érdeklődik. Folyamatosan erősödő nemzeti identitástudattal rendelkezik.</p>			
---	--	--	--

